Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Nummer Toegang: 2.01.01.08

Inventaris van de archieven van de Prins Stedehouder, Gouverneur-Generaal der Hollandse Departementen, 1810-1813

Versie: 22-09-2022

J.H. Hingman

Nationaal Archief, Den Haag 1888

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....6
Openbaarheidsbeperkingen.....6
Beperkingen aan het gebruik.....6
Materiële beperkingen.....6
Aanvraaginstructie.....6
Citeerinstructie.....6
Archiefvorming.....7
Geschiedenis van de archiefvormer.....7
De inlijving bij Frankrijk (9 juli 1810 - 20 november 1813).....7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....8
De verwerving van het archief.....8
Verwant materiaal.....9
Beschikbaarheid van kopieën.....9
Verwante archieven.....9

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....11
A Besluiten.....11
B Ingekomen stukken.....12
C Overige stukken.....17

B E S C H R I J V I N G V A N H E T A R C H I E F

Naam archiefblok:
Prins Stedehouder

Archiefbloknummer:
H26507

Omvang:
64 inventarisnummer(s); 7,50 meter

Taal van het archiefmateriaal:
Het merendeel der stukken is in het Frans. Sommige stukken zijn in het Nederlands.

Archiefdienst:
Nationaal Archief

Locatie:
Den Haag

Archiefvormers:
Prins Stedehouder, , 1810-1813

Samenvatting van de inhoud van het archief:
Onder druk van zijn broer trad Lodewijk Napoleon in de zomer van 1810 af. Bij decreet werd op 9 juli 1810 het koninkrijk Holland bij Frankrijk ingelijfd. De aartsthesaurier, Ch. F. Lebrun, hertog van Plaisance werd aangesteld als plaatsvervanger (Prins-Stedehouder) van de Keizer over de Hollandse departementen. Hij bleef in functie tot het vertrek van de Fransen in 1813.
In het archief bevinden zich besluiten van de Prins-Stedehouder en stukken afkomstig van de autoriteiten in Parijs, waaronder keizerlijke decreten en documenten afkomstig van de ministeries en andere civiele en militaire instellingen. Daarnaast bevat het archief ook stukken afkomstig van de (oude) Hollandse staatsinstellingen, veelal betrekking hebbend op de liquidatie van het koninkrijk Holland.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN
Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK
Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN
Het archief kent beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

AANVRAAGINSTRUCTIE
Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. Creëer een account of log in.
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op ‘Reserveer’ en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE
Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:
Nationaal Archief, Den Haag, Prins Stedehouder, nummer toegang 2.01.01.08, inventarisnummer ...

VERKORT:
NL-HaNA, Prins Stedehouder, 2.01.01.08, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

DE INLIJVING BIJ FRANKRIJK (9 JULI 1810 - 20 NOVEMBER 1813)
Het decreet van 9 juli 1810 verklaarde Holland met het keizerrijk Frankrijk verbonden, Amsterdam werd de derde stad van het keizerrijk, de koninklijke lijfwacht werd verenigd met de keizerlijke en de bestaande belastingen zouden worden gehandhaafd tot 1 januari 1811. Op die datum zou de Franse administratie worden ingevoerd. Holland zou in het Rijk vertegenwoordigd zijn met zes senatoren in de keizerlijke Senaat, zes leden in de Franse Staatsraad, vijfentwintig in de Législative (Wetgevend Lichaam) en twee raadsheren in het Franse Hof van Cassatie.

De aartsthesaurier, Charles François Lebrun, hertog van Plaisance (Piacenza, Italië), kwam naar Amsterdam om op te treden als plaatsvervanger van de keizer (Algemeen Stedehouder van de keizer). Hij moest van alle ambtenaren en officieren de eed afnemen, toezien op de stipte naleving van keizerlijke besluiten, lopende zaken afwikkelen, op de begroting van 1810 een zo groot mogelijk bedrag reserveren voor de marine en Hollandse ministers die hem niet bevielen, vervangen. Op 1 januari 1811 zou hij benoemd worden tot Gouverneur-Generaal van de Hollandse departementen.

Op 18 oktober 1810 werd het Decreet van Rambouillet uitgevaardigd, waarbij het bestuur over de Hollandse departementen geregeld werd. Het decreet zelf was onderverdeeld in veertien titels met in totaal 220 artikelen. Dit decreet vormde in feite de grondwet tot 1813 [1] . In de eerste titel werd het algemeen bestuur geregeld. De overige titels regelden onder andere het gebruik van de Nederlandse taal, de territoriale indeling in zeven departementen en de verdere onderverdeling in arrondissementen, de rechterlijke organisatie, de financiën, de conscriptie en de erediensten.

Het algemeen bestuur in de periode 1 januari 1811 - 20 november 1813 bestond uit de Gouverneur-generaal (Lebrun), de Intendant-generaal van Financiën (Gogel) en de Intendant van Binnenlandse Zaken (F.J.B. d'Alphonse) en directeuren voor Waterstaat (Van den Houte, later J.H. Mollerus), de Schatkist (R. Voûte), de Douane (Coquebert-Montbret), de Publieke schuld (Six van Oterleek) en Politie (Devilliers du Terrage). De Gouvernementssecretarie (Secrétairerie des Commandements) werd geleid door Verheijen, die onder Lodewijk Napoleon kabinetssecretaris was geweest. In de voorgaande jaren was al een grote mate van centralisatie bereikt, in de periode van de inlijving werd dit proces voltooid.

Na de Volkerenslag bij Leipzig op 20 oktober 1813 tussen de Grande Armée en de legers van de Coalitie werd op initiatief van G.K. van Hogendorp op 20 november 1813 een Algemeen Bestuur der Vereenigde Nederlanden geproclameerd dat de macht in handen zou nemen tot de prins van Oranje in

1 H.T. Colenbrander, Inlijving en Opstand (Amsterdam 1913) 25.

Nederland zou zijn teruggekeerd. Deze arriveerde op 30 november 1813 in Scheveningen. Op 6 december 1813 aanvaardde hij de soevereiniteit over het Nederlands grondgebied.

Willem I maakte voor de opbouw en het bestuur van het koninkrijk dankbaar gebruik van het goedlopende bestuursapparaat, zoals zich dat na 1795 ontwikkeld had [2] .

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

De rechtstitel is (nog) onbekend

2 G.D. Homan, Nederland in de Napoleontische tijd (Haarlem 1978), 125.

Verwant materiaal

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN
Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN
Voor verder zie:

2.01.01.01 - Wetgevende Colleges, 1795-1810

2.01.01.03 - Staatsraad, 1805-1810

2.01.01.04 - Uitvoerend Bewind, 1798-1801

2.01.01.05 - Staatsbewind, 1801-1805

2.01.01.06 - Raadpensionaris, 1805-1807

2.01.01.07 - Staatssecretarie tijdens Koning Lodewijk Napoleon, 1807-1810

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

A BESLUITEN

1A-1D "Registre des Arrêtés de Son Altesse Sérénissime le Prince Archi-Trésorier de l'Empire, Lieutenant Général de Sa Majesté l'Empéreur et Roi". Met minuten van de arrêté's.
jul 1810 - 06 nov 1813 2 pakken en 2 delen
De vóór inventarisatie ontbrekende besluiten uit de periode okt 1810 - nov 1812 zijn overgebracht uit inv.nr. 6a en 6b van het archief Verheyen, nummer toegang 2.21.004.14. Zie ook archief Staatssecretarie onder Lodewijk Napoleon, inv. nrs. 433-435

1A jul 1810 - nov 1810
1B 12 jan 1811 - 10 sep 1811, 1 deel
1C 12 sep 1811 - 06 nov 1813, 1 deel
1D 15 jul 1810 - 30 dec 1810. Minuten.
De besluiten zijn genummerd 1 - 145. nr. 132 ontbreekt. Op 72 volgt 72b, op 73 volgt 73b. Enkele besluiten zijn vergezeld van bijlagen (voor 1811-1812, zie Collectie Verheyen, toegang 2.21.004.14).

B INGEKOMEN STUKKEN

2-7 Ministres de l'ancien gouvernement.
1810 - 1813

2 ,
Relations Extérieures. 1810 - 1812
Relations Intérieures. 1810 - 1812
Marine et Colonies. 1810 - 1812
Waterstaat. 1810 - 1812

3 Ministre des Finances et du Trésor Publique. 1810 - 1811

4 Ministre de Justice et Police. 1810 - 1811

5 Conseil d'Etat et Administrations diverses. 1810 - 1811

6 Ministre de la Guerre et Pupils royaux. 1810 - 1813

7 ,
Directeur Général des Douanes. 1810
Gemene Middelen te Water. 1810

8-19 Autorités à Paris.
1810 - 1813

8 Decrets Impériaux. 1810 - 1811

9 Ministre de l'Intérieur. 1810 - 1813

10 ,
Ministres des Rélations Extérieures.
Ministres de la Marine.
Ministres du Commerce etc.
Ministres Ponts et Chaussées.
Ministres des Affaires Etrangères du Royaume d'Italie à Paris.
Le Grand Chambellan du Royaume d'Italie à Milan.
Le Grand Chambellan de France.
Le Grand Maréchal du Palais.
Le Grand Ecuyer de France.
Le Trésorier-Général des Domaines Extraordinaires.
Intendance Générale des Domaines Extraordinaires de la Couronne.
Le Grand Chancelier de la Légion d'Honneur.
Le Grand Maître des Cérémonies de la Cour Impériale de France. 1810 - 1813

11 Ministre des Finances. 1810 - 1813

12 ,
Ministre du Trésor Publique. 1810 - 1813
Cour des Comptes Impériales. 1810 - 1813
Loterie Impériale. 1810 - 1813
Caisse d'Amortissement. 1810 - 1813
Directeur Général des Domaines. 1810 - 1813
Directeur Général des Douanes. 1810 - 1813
Directeur Général des Forêts. 1810 - 1813

Directeur Général des Droits Réunis. 1810 - 1813

13 Ministre de la Guerre. 10 jul 1810 - 30 jun 1811

14 Ministre de la Guerre. 01 jul 1811 - 31 mrt 1812

15 Ministre de la Guerre. 01 apr 1812 - nov 1813

16 Ministre Directeur de l'Administration de la Guerre. 1810 - 1812

17 ,
Ministre de la Justice. 1810 - 1813
Directeur de la Police Générale. 1810 - 1813
Ministre des Cultes. 1810 - 1813
Senateur Grand-maître de l'Université Impériale. 1810 - 1813
Comte Fontanes. 1810 - 1813
Le Procureur Général Impérial du Conseil du Sceau des Titres. 1810 - 1813

18 Différents autorités Civiles et Militaires de l'Empire. 1810-1813

a. Lettres de Souverains et Princes regnants.
b. Ministres et Embassadeurs.
c. Ministre d'Etat.
d. Baron Seguier; Président de la Cour Impériale.
e. Vice Grand Electeur.
f. Préfets de l'Empire.
g. Maires de l'Empire.
h. Commissaire de Police d'Anvers.
i. Administration des Salines de l'Est.
k. Général Devaux, commandant du Departement de La Frise.
l. Duc de Padoue, commandant 16e, 17e, 24e et 31 Division Militaire.
m. Maréchal Prince d'Eckmuhl, Gouverneur Général à Hambourg.
n. Maréchal Duc de Conégliano, Inspecteur Général de la Gendarmerie.
o. Général le Marois, Commandant à Westel.
p. Ecole Militaire.
q. Préfet Maritime à Anvers.
r. Différents autorités civiles, à Paris et à l'étranger.
s. Différents autorités et Officiers Militaires de l'Empire.

19 Ministre Secrétaire d'Etat. 1810 - 1813

20-51 Autorités en Hollande.
1810 - 1813

20-23 Intendant de l'Intérieur. jan 1811 - okt 1812
- **20** jan 1811 - jun 1811
- **21** jul 1811 - dec 1811
- **22** jan 1812 - jun 1812
- **23** jul 1812 - okt 1812

24 Landdrosts. 1810.

25-26 Préfets et Sous-préfets dans les Départements. 1810 - 1813

25 ,

Zuiderzee.
Bouches de la Meuse.
Issel Supérieure

26 ,
Bouches de l'Issel.
Frise.
Ems Occidental.
Ems Oriental.

27 Pays annexés aux départements de la Hollande. 1811 - 1813

28 ,
Maires et Municipalités. 1810 - 1813
Chambres de Commerce etc. 1810 - 1813
Commission des Hospices.
Commissaires et Commission d'Agriculture. 1810 - 1813
Consistoires et Classes. 1810 - 1813
Chapitre d'Utrecht. 1810 - 1813

29 ,
Directeur des Ponts et Chaussées. 1811 - 1813
Intendant des Biens de la Couronne. 1811 - 1813
Secrétaire des Commandements. 1811 - 1813
Secretaire Archiviste (Dassevael). 1811 - 1813
Lettres de Monsieur de Lijnden de Hemmen. 1811 - 1813

30-31 Intendant des Finances et du Trésor Public. nov 1810 - okt 1813

30 nov 1810 - jun 1811
31 jun 1811 - okt 1813

32 ,
Caisse Centrale de Hollande. 1810 - 1813
Grand Livre de la Dette publique. 1810 - 1813

33 ,
Intendant Général de la Maison de l'Empereur. 1811 - 1813
Thesaurier de la Couronne. 1811 - 1813
Grand Chancelier de l'Ordre de la Réunion. 1811 - 1813

34 ,
Conseil de Liquidation. 1810 - 1811
Cour des Comptes en Hollande. 1811

35 ,
Commissaire des Droits Réunis. 1811 - 1813
Directeurs des Douanes Impériales en Hollande. 1810 - 1813
Inspecteur général de l'Enregistrement et des Domaines.
Directeurs de l'Enregistrement et des Domaines dans les sept départements.

Le Regisseur de la Manufactures des Tabacs. 1810 - 1813
Niet raadpleegbaar

36 Syndicat de Hollande. 1810 - 1813

37-38 17e Division Militaire. jan 1811 - dec 1813
- **37** jan 1811 - jun 1812
- **38** jul 1812 - dec 1813

39-40 31e Division Militaire. 1810 - 1813
- **39** 1810-1812
- **40** 1813

41 Payeurs de Guerre de la 17e et 31e Division Militaire. 1811 - 1813

42 Inspecteurs aux revueus (...?) et Commissaires Ordonnanciers et de Guerre de la 17e et 31e division militaire. 1811 - 1813

43 Directeur Général de la Conscription. 1810 - 1813

44 ,
Directions de l'Artillerie et du Genie.
Corps d'Observations.
Commandants des Départements et des Places, et Officiers Militaires en Hollande. 1810 - 1813

45 ,
Préfets Maritimes et Amiraux Commandants en Hollande.
Ecôle de Marine. 1811 - 1813

46 Payeurs de la Marine, 1e arrondissement. 1811 - 1813

47 Cours et Tribunaux en Hollande. 1811 - 1813

48 Directeur Général et Commissaires extraordinaires généraux et spéciaux de la Police en Hollande. 1811 - 1813

49 Sciences, Arts, Librairie, Journaux. 1810 - 1813

50 Chefs de la Gendarmerie en Hollande.

51 Différents Autorités en Hollande.
a. Inspecteur Général des Forêts.
b. Harras.
c. Directeur du Telegraphe (M. Chappe).
d. Directeur principal des postes.
d. Directeur général du Service de Santé.
e. Ordre de la Réunion.
f. Lettres de Mr. H.J. de Loë d'Ulenpas.
g. Officiers de l'Empereur.
h. Commissaire organisateur de la Loterie Impériale.
j. Papiers divers (Hollande).

52-55 Pétitions.
1811 - 1813
- **52** A - D.
- **53** E - K.
- **54** L - R.

55 S - Z (en varia).

C OVERIGE STUKKEN

58 Staten van de benodigde gelden voor de verschillende ministeries in de maand augustus 1810.
1810

56-57 Afgelegde eden van ambtenaren.
1810 - 1813
56 Portefeuille I
57 Portefeuille II

59 Brieven en rapporten.
1810 - 1813
Brieven van schrijvers betreffende "Litterature" van:
Mr. de Perponcher et Madame van Streek; A. Loosjes, uitgever Algemene Konst en Letterbode; E. Maaskamp;
Amsterdamse Leden van het Instituut van Wetenschappen: A.L. Barbaz, Pierre Celani, H.C. Cras, Doorman & Comp., C. Plament, D.G. van Lennep, A. Loosjes, J.D. Meyer en P.A. Brugmans, M. Siegenbeek, N. Smallenburg, B.P. van Wesele Scholten, W.H.J. van Westreenen, P. van IJzendoorn, Varia.
Brieven van Uitvinders over:
Bereiding van Hollandse tabak, Proeven met de electrische machine van Teyler door M. van Marum, Net... spinnen van Vlas, Blauwverven zonder indigo, Stroop uit wortelen getrokken, Een nieuw soort teer.
Rapporten over:
Nederlandse Geschiedenis en archieven, door H. van Wijn; Universiteit te Leiden, door J.D. Bijleveld; Universiteit te Franeker, door A.G. Camper; Kon. Instituut van de Marine, door J.H. van Swinden; Maatschappij tot Nut van het Algemeen; Liquidatie van de Directie van de Levantse Handel, van de Commissie; De Landbouw in het Departement van de Zuiderzee, van de Commissie; Bank van Amsterdam; R.K. Armbestuur te Amsterdam; Lutherse Weeshuis te Amsterdam.

60 Lijst van stukken, verzonden door de Prince Architrésories aan het Bureau Militair.
1811 januari 26 - december 31 1 omslag

55A Dienststaten van Officieren.
1811 - 1813